

WSPOMNIENIA

„Turyzm” 2015, 25/2

PROFESOR RYSZARD GAŁECKI 1929–2015

Odszedł od nas Profesor Ryszard Gałeczki. Urodził się 24 lutego 1929 r. w Toruniu. Do wybuchu II wojny światowej uczył się w szkole ćwiczeń przy Państwowym Pedagogium Nauczycielskim w Toruniu. W czasie wojny w 1942 r. ukończył niemiecką Szkołę Ludową w Gródku, a w latach 1942–1944 Szkołę Handlową w Grudziądzu. Równocześnie w latach 1940–1944 pobierał nauki na tajnych kompletach w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum. Po wojnie, w okresie 1946–1949 r. ukończył Miejskie Liceum Handlowe w Poznaniu, a od 1949 do 1954 r. odbył 5-letnie studia dzienne w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu uzyskując tytuł magistra ekonomii.

Całe swoje życie zawodowe spędził w środowisku nauki. Rozpoczął pracę w Wyższej Szkole Ekonomicznej od 1 września 1954 r. (przemianowanej później na Akademię Ekonomiczną i Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu). Stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych uzyskał w 1962 r. za pracę *Kierunki rozwoju rynku produktów rolnych województwa opolskiego*. Promotorem tej pracy był Profesor Zbigniew Zakrzewski – dyrektor Instytutu Handlu Wewnętrznego i Usług

w Wyższej Szkole Ekonomicznej. Praca ta została wydana przez Instytut Śląski w Opolu w 1964 r. Do roku 1969 Ryszard Gałeczki zajmował się problematyką handlu. Był między innymi współautorem *Ekonomiki handlu* (wydanej przez PWN w 1964 r.) czy *Handlu wewnętrznego Republiki Federalnej Niemiec* (wydanej w 1965 r. przez Instytut Zachodni w Poznaniu).

W roku 1967 na seminarium profesora Zakrzewskiego wyłoniła się grupa studentów piszących prace magisterskie na temat turystyki. Promotorstwa tych prac podjął się docent Gałeczki. Od tego momentu jego zainteresowania naukowe zwróciły się ku ekonomicznym problemom turystyki. Pierwsze Jego prace na ten temat dotyczyły jeszcze związku turystyki z handlem. Przejawem tych zainteresowań było opracowanie zatytułowane *Rozwój ruchu turystycznego a działalność handlu* wydane w 1969 r. w „Problemach Ekonomicznych Turystyki”. W roku 1972 ukazał się artykuł R. Gałeckiego i K. Rogozińskiego pt. *Rola turystyki w aktywizacji małych miast i wsi* wydany w Ossolineum. Jego praca naukowa nabrała rozpędu i w 1972 r. opublikował kolejne cztery artykuły.

W środowisku nauki najbardziej efektywna i twórcza jest postawa, dzięki której można łączyć rozwój własnej osobowości twórczej z pracą na rzecz realizacji jakiejś sprawy. Tą sprawą dla Profesora Gałęckiego było utworzenie i rozwój poznańskiego i wielkopolskiego środowiska naukowego, zajmującego się badaniem problemów turystyki. Wymagało to ogromnych wysiłków zmierzających do utworzenia podstaw instytucjonalnych i kadrowych niezbędnych do realizacji założonego celu.

Profesor Gałęcki podjął się tego gigantycznego wysiłku. Przełomem było utworzenie w 1973 r. Katedry Turystyki przy ówczesnej Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu. Kierował tą Katedrą przez 26 lat. Była to wówczas druga tego typu placówka naukowa w Polsce. Pracuje w niej już trzecie pokolenie naukowców. Dwa lata później współtworzył Wydział Turystyki i Rekreacji przy poznańskiej Akademii Wychowania Fizycznego – zasłużoną placówkę naukowo-dydaktyczną szkolącą tysiące wykwalifikowanych kadr do pracy w turystyce. Już w latach 70., 80. i 90. minionego wieku jako kierownik Katedry Turystyki wciągnął nasze środowisko w orbitę badań międzynarodowych uczestnicząc w tzw. badaniach wiedeńskich czy w programach przedakcesyjnych „Tempus”.

Do momentu przemian społeczno-gospodarczych w Polsce był Profesor współautorem takich książek, jak: *Ekonomika turystyki* (AE Poznań 1980), *Ekonomika przedsiębiorstw turystycznych* (AE Poznań 1984), *Turystyka* (w: *Województwo poznańskie*, PTPN Poznań 1986) i Autorem opracowania *Przesłanki rozwoju hotelarstwa w Polsce* (CPBP, Instytut Turystyki 1989). Wiedza zawarta w tych książkach jest w większości aktualna po dzień dzisiejszy.

5 lipca 1990 r. nadany został Ryszardowi Gałęckiemu stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomiki turystyki za całokształt dorobku naukowego. Został on zatwierdzony przez Centralną Komisję do Spraw Tytułu i Stopni Naukowych w maju 1991 r. Z dniem 1 października 1991 r. Ryszard Gałęcki został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Akademii Ekonomicznej w Poznaniu i pracował na tym stanowisku do momentu przejścia na emeryturę w 1999 r. Jest Autorem 21 prac zwartych oraz 69 artykułów. Wśród tych ostatnich na podkreślenie zasługują:

- *Economic problems of supply of services in social tourism* (XXVII Kongres AIEST, Warszawa 1977);
- *Economic effectiveness of tourist services as precondition of social effectiveness of tourism* (Strbske Pleso 1986);
- *Recent changes in education in the field of tourism and hotel management* (w: *Proceedings of the work-*

shop, a follow up of the Conference Bridge to European college education in tourism and hospitality, Budapeszt 1994);

- *Tendencje zmian w potencjale usług noclegowych na polskim wybrzeżu Bałtyku* (w: *Aktualne problemy gospodarki turystycznej*, Wydawnictwo Uczelniane AE w Poznaniu 1996).

Profesor pełnił przez długie lata różne odpowiedzialne funkcje w Uczelni. Między innymi w latach 1972–1991 był zastępcą dyrektora Instytutu Ekonomiki Handlu Wewnętrznego i Usług, a w kadencji 1972–1975 był prodziekanem Wydziału Handlowo-Towaroznawczego Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu. Był członkiem wielu organizacji społecznych, takich jak Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (od 1954), Związek Nauczycielstwa Polskiego (od 1954), Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (od 1950) czy Towarzystwo Miłośników m. Poznania (od 1966).

Był cenionym ekspertem. W latach 90. został m.in. powołany przez Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki do zespołu redakcyjnego przygotowującego projekt ustawy o usługach turystycznych, brał udział w pracach komitetu naukowego Kongresu Nauki Polskiej, był członkiem Kolegium Ekspertów Konkursu „Teraz Polska”.

Profesor Ryszard Gałęcki wyprzedzał swój czas. Na początku lat 90. utworzył przy Akademii Ekonomicznej w Poznaniu pierwsze w uczelni publicznej studia licencjackie pod nazwą Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa. W owym czasie pomysł ten miał wielu przeciwników. Ale już kilkanaście lat później, od momentu przestąpienia Polski do Unii Europejskiej, dwustopniowy tryb studiów stał się obowiązujący w całym szkolnictwie wyższym.

Profesor bardzo szanował młodych adeptów nauki i umożliwiał im realizację własnych zadań oraz problemów badawczych. Dlatego miał tak wielu uczniów. Czworo jego doktorantów osiągnęło tytuł profesora nauk ekonomicznych (G. Gołembski, K. Rogoziński, S. Bosiacki i A. Niezgoda). Wypromował prawie 15 doktorów. Był promotorem 445 prac magisterskich i dyplomowych, z czego 309 z zakresu ekonomiki turystyki. Zbudował fundament, na którym wyrastają nowe pokolenia naukowców śmiało zaczynający wchodzić do nauki światowej. Ci najmłodszy nie mieli nawet okazji poznać Profesora i pewnie nie zawsze zdają sobie sprawę z tego, kto stworzył podstawy umożliwiające rozwój ich kariery. Przypomina się niezwykle pouczająca przypowieść o talentach. Wynika z niej, że największym uznaniem w oczach Pana cieszą się Ci, którzy potrafią najlepiej pomnożyć dane im

talenty. A któż najlepiej tego nie czyni, jak nie ten, dzięki któremu mogą czerpać kolejne pokolenia.

Praca Profesora Gałęckiego została również doceniona w oczach ludzi. Otrzymał wiele nagród i wyróżnień, wśród których na podkreślenie zasługuje Nagroda za szczególnie ważne i twórcze osiągnięcia w nauce oraz dydaktyce w zakresie kształcenia kadr dla turystyki, przyznana w 1990 r. przez Komitet ds. Młodzieży i Kultury Fizycznej, Nagroda I stopnia Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki za szczególnie ważne osiągnięcia w działalności na rzecz rozwoju turystyki, którą Profesor został uhonorowany w roku 1992, czy medal Komisji Edukacji Narodowej nadany Mu w 1999 r.

Był przedstawicielem odchodzącej już generacji osób, które potrafiły i chciały łączyć zamiłowanie do rozwiązywania naukowych problemów turystyki z by-

ciem prawdziwym turystą. Kochał wędrówki, był znakomitym krajoznawcą, znał geografię turystyczną Polski i kochał Polskę tak jak tylko turysta-wędrowiec kochać ją potrafi. Podczas pracy w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu był inicjatorem wielu wycieczek organizowanych dla pracowników UEP, które do dzisiaj są wspominane, takich jak wyjazd w Tatry (Terchova, 1998) czy przepiękna wycieczka do Szwajcarii Saksońskiej i Drezna (1999).

Miałem zaszczyt i szczęście być pierwszym wypromowanym doktorem nauk ekonomicznych przez profesora Ryszarda Gałęckiego. Mam też zaszczyt być pierwszym i jak dotąd jedynym Jego następcą na stanowisku Kierownika Katedry Turystyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Dlatego pozwolę sobie pożegnać Profesora z nadzieją spotkania się na jakże tajemniczym i nieznanym niebieskim szlaku.

Grzegorz Gołębski

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Kierownik Katedry Turystyki